

تاریخ پزشکی

داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی

جلد هفتم

این اثر ترجمه‌ای است از:

Histoire de la Médecine, de la pharmacie,
de l'art dentaire et de l'art vétérinaire

مترجمان:

مرتضی ثاقب‌فر

بابک میرخلیل‌زاده ارشادی

پانته آ رحیم تبریزی

علی پزشکیپور مستشفی

فیروزه دیلمقانی

حسن زختاره

پوله، ژاک

Poulet, Jacques

تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی / [ژاک پوله، ژان-شارل سورنیا، مارسل مارتینی]: مترجمان مرتضی ثاقب‌فر، علی پزشکپور مستشفی، منصور شمس؛ ویراستار علمی علی احسان حیدری... [و دیگران]: ویراستار ادبی اصغر اسمعیلی تازه‌کندی؛ زیر نظر گروه علوم پزشکی بنیاد- تهران: بنیاد دانشنامه نگاری ایران، ۱۳۸۸-

ج: مصور (رنگی). - (کتابخانه بنیاد دانشنامه نگاری ایران؛ ۳۶، ۴۰، ۴۱، ۴۴، ۴۶، ۴۷، ۶۲)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۶۸-۱ (ج ۷)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۱۴-۸ (دوره)

عنوان اصلی: Histoire de la Médecine, de la Pharmacie, de l'art dentaire et de l'art Vétérinaire

ویراستاران علمی علی احسان حیدری، فرحناز خسروی، کامبیز بنی‌هاشمی، ریما مرشد.

ج ۷. مترجمان مرتضی ثاقب‌فر، بابک میرخلیل‌زاده ارشادی، پانته‌آ رحیم تبریزی، علی پزشکپور مستشفی، فیروزه دیلمقانی، حسن زختاره.

ج ۷. (چاپ اول: ۱۳۹۴) (نیپا)

کتابنامه

واژه‌نامه

۱. پزشکی- تاریخ الف. سورنیا، ژان-شارل ۹۱۷ م. Sournia, Jean-Charles ب. مارتینی، مارسل، ۱۸۹۷- م. Martiny, Marcel

ج. ثاقب‌فر، مرتضی، ۱۳۲۱-، مترجم د. پزشکپور مستشفی، علی، ۱۳۰۴-، مترجم ه. شمس، منصور، ۱۳۰۳-، مترجم

و. حیدری، علی احسان، ۱۳۴۵-، ویراستار علمی ا. اسمعیلی تازه‌کندی، اصغر، ۱۳۵۶-، ویراستار ادبی ج. بنیاد دانشنامه نگاری ایران.

گروه علوم پزشکی ط. عنوان

۱۳۸۸ ۲ ت ۹ پ/ R۱۳۱

۶۱۰/۹

کتابخانه ملی ایران ۱۷۶۸۸۵۴

حق چاپ برای بنیاد دانشنامه نگاری ایران محفوظ است.

تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی (جلد هفتم)

مترجمان: مرتضی ثاقب‌فر، بابک میرخلیل‌زاده ارشادی، پانته‌آ رحیم تبریزی، علی پزشکپور مستشفی، فیروزه دیلمقانی، حسن زختاره

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

ناشر: بنیاد دانشنامه نگاری ایران

قیمت: ۴۰۰,۰۰۰ ریال

چاپخانه: ناب‌نگار

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۶۸-۱ (ج. ۷)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۵-۱۴-۸ (دوره)

ISBN: 978-964-5515-68-1 (vol. 7)

ISBN: 978-964-5515-14-8 (vol.set)

بنیاد دانشنامه نگاری ایران

نشانی: تهران، سعادت‌آباد، بلوار فرهنگ، خیابان معارف، بن‌بست دانش، پلاک ۱

صندوق پستی: ۴۷۸ - ۱۴۶۵۵

نمابر: ۲۲۰۷۳۲۲۷

تلفن: ۴-۲۲۱۲۹۸۴۳

پایگاه الکترونیکی: www.iecf.ir

پست الکترونیکی: info@iecf.ir

زیر نظر گروه علوم پزشکی بنیاد

مترجمان

مرتضی ثاقب فر

بابک میرخلیل زاده ارشادی

پانته آ رحیم تبریزی

علی پزشکیپور مستشفی

فیروزه دیلمقانی

حسن زختاره

مدیر علمی: د. بهرام مرشد

ویراستار ادبی: اصغر اسمعیلی

مقابله با متن: زینب شتاقی

برگردان فارسی برخی یادداشت‌ها: میل صاوی: میترا اوحدیان

حروفچینی: فرشته اسدی جوزانی، سهیلا شمس‌الله، زهرا دهقان

نمونه خوانی: مرضیه نیکوکار، لیلا افشار تاجری، سعیده سلامت، مزگان شهبازی، سریر کریمی

نمایه‌ساز: میترا اوحدیان، سعیده سلامت

صفحه‌آرا: سهیلا شمس‌الله

ناظر چاپ: ربابه ابوطالبی

«هو العليم»

نامه بنیاد

تاریخ پزشکی آینه تمام‌نمای تلاش آدمی در طول تاریخ است. شاید در هزاره سوم با توجه به تخصص‌گرایی عجیب به نظر می‌رسد که یک پزشک هم جراحی کند، هم به درمان امراض داخلی و بیماری‌های مختلف اندام‌ها بپردازد. اما با نگاه به هزاره‌های گذشته درمی‌یابیم که چنین امری متداول و بدیهی بوده است و پزشکان با توجه به اینکه با جان و اسرار مردم سروکار داشته‌اند، از دیرباز ار فداست و احترام خاصی برخوردار بوده‌اند و به‌همین منظور سوگندنامه‌های پزشکی به‌مثابه اولین منشورهای اخلاقی حرفه‌ای شکل گرفتند. مجموعه حاضر با عنوان تاریخ پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی به پیشینه تاریخی علم پزشکی در قرون ما و تالیفات مختلف تا زمان تألیف کتاب می‌پردازد. ترجمه این مجموعه هشت‌جلدی را که به زبان فرانسوی است، شادروان استاد فرزانه احمد بیرشک در بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران (بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی سابق) آغاز کردند که پس از وقفه‌ای چند ساله با توجه به اهمیت موضوع و جای خالی آن در کتابخانه‌های پزشکی کار مجدداً ادامه یافت و پس از چاپ شش جلد از این مجموعه، اینک جلد هفتم آن در سایه تلاش جمعی از فرهیختگان و پزشکان برای بهره‌برداری عموم علاقه‌مندان و دانشجویان پزشکی، به دوره دانشجویان دوره‌های تخصصی طب سستی آماده شده است.

بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران بر سر آن است که در ادامه راه روشنی که آن عالم فرزانه، روان‌شاد استاد احمد بیرشک، فراهمان ترسیم کرده است، با تألیف، تدوین و ترجمه آثار مرجع و دانشنامه‌های گوناگون در جهت فرهیختگی و افزونی پیکره علوم در کشور نقشی ایفا کند. قرار هم نیست که این بنیاد تنها متولی تدریس و تالیف و ترجمه این آثار باشد، اما عزم راسخ داریم با محققان و استادان فاضل و سترگی که در زمانه خود سراغ داریم و باری حق (سبحانه تعالی) برخی از کمبودها را جبران کنیم. با انجام ترجمه مجموعه هشت جلدی تاریخ پزشکی که تاکنون تنها جلد آن به زیور چاپ آراسته شده است، انشاءالله این نیاز را تا حدی رفع خواهیم کرد.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از سرکار خانم دیهیم به‌خاطر زحماتشان در امر داوری ارزشمندشان و از همه مترجمان و همکارانی که در انجام این اثر مشارکت داشته‌اند سپاسگزاری کنم.

منوچهر اکبری

رئیس بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران

فهرست مطالب

۱	تاریخ روانکاوی نویسنده: آندره بورگینیون مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۱	تاریخ طب کار و کارپژوهی نویسنده: میشل والاتن مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۶۷	تاریخ میکروب‌شناسی نویسندگان: روبر فاسکل؛ آلبر دلونی مترجم: فیروزه دیلمقانی
۱۱۵	تاریخ عمومی طب کودکان از آغاز تا پایان قرن هجدهم میلادی نویسنده: ساموئل کُتک مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۱۴۷	تاریخ طب کودکان در قرن‌های نوزدهم و بیستم میلادی نویسندگان: ن. نیمن؛ م. پیرسون مترجم: پانته‌آ رحیم‌تبریزی
۱۶۷	تاریخ جراحی از اواخر قرن هجدهم میلادی تا دوران معاصر نویسنده: آلن بوشه مترجم: بابک میرخلیل‌زاده ارشادی
۲۵۳	تاریخ بیماری‌های غیروبی [اروپا] نویسندگان: فرانسوا بلان؛ فرانسوا- پل بلان؛ برنار بلان مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۰۳	تاریخ بازپروری عملی و توان‌بخشی نویسنده: ژاک ئیندرمیه مترجم: مرتضی ثاقب‌فر
۳۴۱	تاریخ دام‌پزشکی از اواسط قرن نوزدهم میلادی تا عصر ما نویسنده: لویی نیکول مترجم: بابک میرخلیل‌زاده ارشادی
۳۷۹	تاریخ گوش، حلق و بینی نویسندگان: پ. پیالو؛ ژ. سودان مترجم: پانته‌آ رحیم‌تبریزی
۴۲۵	تاریخ درون‌ریزشناسی نویسنده: ژان واگ مترجم: علی پزشکپور مستثنی
۴۵۳	بعداز جنگ جهانی دوم مترجم: حسن زختاره
۴۷۵	واژه‌نامه
۴۹۹	فهرست اعلام
۵۵۵	فهرست کتاب‌ها